

מילי דמלכא

שיחות ומאמרים שזכינו לשמוע מאת
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

מאמרי פסח
ג'
העבודה הזאת לכם

יו"ל ע"י
מכון שפה ברורה
שע"י חסידי קאסוב
ניסן תשפ"ד לפ"ק

**כל הוצאות
עריכת זהו"ל של הגליון
נתנדב ע"י**

ידידינו היקר שבקרים, רודף צדקה וחסד בכל מאדו והונו
בונה ומקים עולמות של תורה וחסד, איש האשכולות העושה גדולות

**הרוצה בעילום שמו
לע"נ**

הרה"ח מו"ה **מרדכי ב"ר חיים אריה** ע"ה
וזוגתו מרת **טויבא רבקה** בת ר' **יעקב יואל** ע"ה

הרה"ח מו"ה **שלום נחמן ב"ר חיים** ע"ה
וזוגתו מרת **דבורה** בת ר' **משה אהרן** ע"ה

והרה"ח מו"ה **חיים אליהו ב"ר זאב** ע"ה
וזוגתו מרת **שיינדל** בת ר' **אלעזר ליפא** ע"ה

האה"ח מרת **מלכה** בת ר' **חיים אליהו** ע"ה

זכות הפצת מעינותיו של אור שבעת הימים מרן הבעל שם הק' ותלמידיו
ז"ע ינו בעדיו שירוזה רב נחת דקדושה מכל יוצ"ח ושותברך בכל מעשי
ידיו בשפע ברכה והצלחה בכל עסקיו, ויסגא חן וחסד בעיני אלקים
אנשים בכל הפצו מתוך עושר ואושר שלות
הנפש והרחבת הדעת כל ימי חייו

הג'ימוד בגליון זה
יהיה לזכות רפואתו השלימה והמהירה של
מרן רבינו שרגא פייביש בן מלכה שליט"א
בתוך שאר רגולי ישראל

לשמוע דרשות, ושיעורים שונים מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
וכן למודעות ומאורעות שונות בקרב קהילתינו הק'
יש להתקשר לקו "קול קאסוב"
במס' 718-682-2004 או במס' ישראל 972-72-370-1810

כל הזכויות שמורות
להערות והארות או לקבל הגליון מדי שבוע בשבוע ע"י e-mail
יש לפנות להמערכת
במס' 917-686-5892
או אל toraskosov@gmail.com

נערך ונסדר ע"י:

העבודה הזאת לכם

עבודת התחתונים לעשות כלי לאור היורד בליל הסדר, על ידי הסרת הקליפה המסתירה את פנימיות ה' הקיימת בכל דבר

הגשמיים, והראיה שמוחו ורצונותיו רדופים תמיד להשיג עוד תענוג ונחת לנפשו הבהמית המתאוה לגשמיות, והבנה זו חקוקה בטבעיות רוב בני האדם כל כך, עד כדי שבשעה שהם נשאלים לאמר מדוע מעשיהם אינם ישרים, תשובתם, שמאחר ומהותם הפנימית הוא הנפש המחיה את הגוף המושכת לרע, על כן קשה להם לעמוד נגד עצמיותם ולילך בדרכי טובים, ואין להם מציאות כמעט שלא להימשך אחר השורש שאינו טוב.

והאמת היא שבנין זה בשקר יסודו, כי המהות הפנימית של כל בר ישראל אינה זו של הנפש המחיה את הגוף על אף שכך נדמה בעינים, שכן אחר מילוי ימי שני חיי האדם, אין לנפש הבהמית כח למשוך את הגוף לשום תאוה, ואין לה מציאות שיכולים לומר שזה רצונה.

ממשיכים ספרי הקודש ומבארים, ש'אני' הפנימי אינו גם

'נשמת רוח חיים באפיו', מי הוא ומה הוא האדם

משהארבנו לפרש במאמרים הקודמים על האור האלוהי הנשפע בליל פסח בקרב כל ישראל, מכח ירידתו של הקב"ה בכבודו ובעצמו לשכון כבוד בבתינו ולגאלנו ממצרי נפשנו, עתה הגיע זמן הביאור, לפרש את סדר עבודה דידן, אלו כלים עלינו לעשות כדי להמשיך את הארת הלילה כיום יאיר לכל השנה, ולהיות בני חורין מהיצר הרע המחמיצנו.

פתח דברנו יאיר מהעולה ממסקנת חקירת רבותינו* בסוגיית - 'חובת האדם בעולמו', מהו בכלל אותו 'אדם' עליו מוטלת העבודה, ומשם, מהי חובת העבודה בהאי עלמא. בתקוה שמיסוד דבריהם אלו, נוכל לסלול דרך עבודה עבורנו, לימים המבורכים הבאים לקראתנו לשלום.

האדם סבור שמציאותו ומהותו האמיתיים הם אלו

א. ראה כל זה באורך בספרנו 'מעיינא דמלכא' (פרק ח עמוד קלז) ומשם תקחנו.

מילי דמלכא

לדור יחד בכפיפה אחת, ברא ה' את כח ה'רוח' שתפקידה לחבר בין שני אלו שיוכלו להתקיים ולעמוד יחדיו. וזה על רגל אחת חובת כל היצורים, לקחת את החלק הרע שבנפש הבהמית, ולְכַוֵּף שתהיה רוחנית כנשמה, ולא לקחת את היקר מכל ולהורידה לנפש הבשר ותאוותיה, וה'רוח' היא מהות האדם שתפקידו להפך את הנפש הבהמית שתהיה קדושה כעין הנשמה הרוחנית.¹

ואשרי המשכיל המתבונן עד כמה גדול כוחו, שיכול ליקח את הנשמה הקדושה החוצבה מתחת כסא הכבוד אשר שם האלהים, ולהורידה עדי ארץ שתקדש גם את הגשמיות

כח הנשמה שבכל איש ישראל, שכן הנשמה היא כולה רוחנית - 'חלק אלוה ממעל ממש' (תניא ליקוטי אמרים פרק א) שאין לה שייכות לשום גשמי ולכלוך, עד שבשעה שהאדם חוטא חלילה לאלוהיו, היא מקדימה ומסתלקת קודם לכן, כדי שלא תיפגם ותתקלקל לפי שאין בכוחה לשאת זאת², וכמאמרינו בכל יום 'אלוהי, נשמה שנתת בי מְהוּרָה היא'.

אם כן מהות ופנימיות האדם הוא כח ה'רוח', כלומר, משביררנו עתה שהנפש הבהמית המחיה את הגוף כשמה כן היא 'בהמית' המושכת לרע, ולעומתה הנשמה – טהורה היא, ולפי שצריכים שני אלו

ב. כמו שכתב ב'אור יקר' לרמ"ק (תיקו"ז ח"ב קנז), וב'אור החיים הקדוש' (ויקרא כב יג). ואלו דברי הרב בעל התניא זי"ע ב'לקוטי תורה' (פרשת האזינו): 'זחלק אלוה, כשאדם חוטא מסתלק קודם, כדי שלא יפגום בו, ואם האדם חוטא ושחת לו, לא פגם חס ושלומו, כי בחלק נשמת חיים אינו פוגם לעולם, שהיא מסתלקת קודם שחוטא'.

ג. ראה לדברי הגה"ק רבי חיים מוואלוז'ין זי"ע בספרו הקדוש 'נפש החיים' (שער א פרק טו) הכותב את כל דברנו: 'כן בדמיון זה הוא ענין הג' בחינות נפש רוח נשמה שמושפעים כביכול מנשימת פיו יתברך שמו, שבחינת הנפש היא הבחינה התחתונה שהיא כולה בתוך גוף האדם. ובחינת הרוח הוא בא דרך עירוי מלמעלה, שחלק וקצה העליון שלו קשור ונאחז למעלה בבחינה התחתונה של הנשמה, ומשתלשלת ונכנסת גם בתוך גוף האדם ומתקשרת שם בבחינה העליונה של הנפש וכו'. אמנם בחינת הנשמה היא הנשימה עצמה, שפנימיות עצמותה מסתתרת בהעלם, ומקורה ברוך כביכול בתוך נשימת פיו יתברך שמו, שאין עצמות מהותה נכנסת כלל בתוך גוף האדם. ואדם הראשון קודם החטא זכה לעצמותה, ובסיבת החטא נסתלקה מתוכו ונשארה רק חופפת עליו, לבד משה רבנו ע"ה שזכה לעצמותה תוך גופו, ולכן נקרא 'איש האלהים' (דברים לג א) וכו', וזולתו לא זכה אליה שום אדם, רק בהירות ניצוצי אור מתנוצצים ממנה על ראש האדם הזוכה אליה, כל אחד לפי מדרגתו ולפום שיעורא דיליה'.

העבודה הזאת לכם

ג

טוב ורע, כדי שכשימשול ביצרו ויעלה גם עומק זה לה' וישלים את הרצון הקדום שישווה העולם התחתון לעליון.

אבל ידוע הוא שיצור כפיו פגם וקלקל ואכל מן העץ אשר ציווהו ה' לבל יקרב אליו, ומעשיו אלו גרמו שהתהפכו היוצרות, שתחת שהאדם הראשון היה קודם לכן רוחני ממש הנמשך אחר ה' עד שמלאכי השרת היו צולין לו בשר ומסננין לו יין (סנהדרין נט:), התחיל אדם הראשון להימשך לגשמיות עד שאמרו עליו שהיה מין (שם לח:) ופגם בבריתו (שם, עירובין יח:) ומהותו הרוחנית התכסתה בקליפות לרוב המסתירות את אור ה', עד שסבורים העולם לומר, שזה עיקר מהות האדם וכוונת יצירתו.

לשם שמים, ומנגד, כמה ראוי לכל אדם לירא ולפחד מכך שבמעשיו לגריעותא, הרי שהוא לוקח את המלך ומובילו לאשפתות ממש וגורם לשכינה שתהיה מגוללת בעפר.

**'ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל',
חטא ופגם החטא הקדמון**

בראשית הבריאה, לא היתה עבודת החיבור בין הגשמי לרוחני קשה כל כך, לפי אור ה' האיר בגבורה לארץ ולדרים, עד שלא היתה כמעט משיכה לדברים בהמיים. אך מאחר ונתאוה הקב"ה להביא את עולמו לתיקון השלם - שהארץ תהיה גם היא מעון לו כמו בשמים, עמד והכניס באדם הראשון משיכה מעט לרע, וציווהו לבל יאכל מעץ הדעת

ד. על פי דברי הרמח"ל ב'דרך ה'" (חלק א פרק ג), וה'נפש החיים' (שער א פרק ו בהערה), וזה לשון הרמח"ל: 'כבר זכרנו היות האדם אותה הבריה הנבראת להידבק בו ית', והיא המוטלת בין השלימות והחסרונות, והיכולת בידו לקנות השלימות. ואולם צריך שיהיה זה בבחירתו ורצונו, כי אילו היה מוכרח במעשיו להיות בוחר על כל פנים בשלימות, לא היה נקרא באמת בעל שלימותו, כי איננו בעליו כיון שהוכרח מאחר לקנותו, והמקנהו הוא בעל שלימותו, ולא היתה הכונה העליונה מתקיימת, על כן הוכרח שיונח הדבר לבחירתו, שתהיה נטיתו שקולה לשני הצדדין ולא מוכרחת לאחד מהם, ויהיה בו כח הבחירה לבחור בדעת ובחפץ באיזה מהם שירצה, והיכולת גם כן בידו לקנות איזה מהם שירצה, על כן נברא האדם ביצר טוב ויצר הרע והבחירה בידו להטות עצמו לצד שהוא רוצה.

ואולם להיות הדבר הזה נשלם כראוי, גזרה החכמה העליונה שיהיה האדם מורכב משני הפכים, דהיינו מנשמה שכלית וזָפָה, וגוף ארצי ועכור, שכל אחד מהם יטה בטבע לצדו, דהיינו הגוף לחומריות והנשמה לשכליות, ותמצא ביניהם מלחמה, באופן שאם תגבר הנשמה, תתעלה היא ותעלה הגוף עמה, ויהיה אותו האדם המשתלם בשלימות המעודת, ואם יניח האדם שינצח בו החומר, הנה

מילי דמלכא

ללמד לעמו תורה ומצות. אלא שגם אור זה לא היה לעד, כי תיכף ומיד כשחטאו בעגל, התנצלו בני ישראל את עֲדָיִם מהר חורב, ושוב חזר העולם לקלקלו, ומאז ועד עתה עומדים ומצפים אנו לביאת גואל שיתקיים 'תאיר ארץ מכבודך נגילה ונשמחה בך', על ידי שה' יסיר ויעביר את רוח הטומאה מן הארץ (זכריה יג ב), ויכירו הכל וידעו כי המלכות שלך היא^ה.

כשזכו ישראל לצאת ממצרים בזיכוך גדול ועמדו למרגלות הר סיני, חזרה הבריאה לקדמותה, שכל העולם הזדכך כעין מה שהיה קודם החטא הראשון, ונעשו כל אותו דור דעה כאדם הראשון בשעת יצירתו (וזהו הקדוש ח"ב קסח). מנוקים מכל עון וחטא ומכל טומאה (פרקי דרבי אליעזר פרק מא), ועיניהם ראו ולא זר את כבוד ה' והדרתו בשעה שירד על הר סיני

ישפל הגוף ותשפל נשמתו עמו, ויהיה אותו האדם בלתי הגון לשלימות, ונדחה ממנו חס ושלום, ולאדם הזה יכולת להשפיל חומרו לפני שכלו ונשמתו, ולקנות שלימותו וכו'.

הנה אדם הראשון בעת יצירתו היה ממש באותו המצב שזכרנו עד הנה, דהיינו שהנה הוא היה מורכב משני החלקים ההפכיים שאמרנו שהם הנשמה והגוף, ובמציאות היו שני העינים הטוב והרע, והוא עומד בשיקול ביניהם להדבק במה שירצה מהם, והנה היה ראוי לו שיבחר בטוב, ויגביר נשמתו על גופו ושכלו על חומרו, ואז היה משתלם מיד, ונח בשלימותו לנצח וכו'. וכיון שחטא נשתנו הדברים שינוי גדול, והוא, כי הנה בתחילה היו בבריאה החסרונות, שהיו בשיעור מה שהיה מצטרך לשיהיה אדם הראשון במצב השיקול שזכרנו, ויהיה לו מקום להרויח את השלימות ביגיע כפיו, אמנם על ידי חטאו נוספו ונתרבו חסרונות בעצמו של אדם ובבריאה כלה, ועוד נתקשה התיקון ממה שהיה קודם. פירוש, כי הנה בתחילה היה נקל לו בצאת מן החסרון המוטבע בו וקנות השלימות, שכך סידרה החכמה העליונה את הדברים על פי מדת הטוב והיושר, כי יען לא היה אדם סבה לרע ולחסרון שבו, אלא שכך הוטבע בו ביצירתו, הנה במה שיסיר עצמו מן הרע ויפנה אל הטוב, ישיג מיד צאת מן החסרון וקנות שלימות. אמנם בחטאו, כיון שעל ידו נסתר השלימות יותר משהיה, ונתרבו החסרונות, והיה הוא הגורם רעה לעצמו, הנה לא יהיה עוד כל כך קל לו לשוב לצאת מן החסרון ולקנות השלימות, כמות שהיה בעת שלא היה הוא גרימת חסרונו^ה.

ה. מיסוד דברי ה'נפש החיים' (שער א פרק ו בהערות) אחר שהאריך על מהות אדם הראשון קודם חטא ופגמו אחר החטא: 'ונמשך הענין כן עד עת מתן תורה שאז פסקה אותה הזוהמא מתוכם כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת קמז). ולכן אחר כך בחטא העגל אמרו רבותינו ז"ל (שם פט). שבא שטן וערבב וכו', היינו, שבא [היצר לפתותם] מבחוץ כמו בענין חטא אדם הראשון כנ"ל [שלא היה היצר בתוכם ממש], כי מתוכם נתגרש, ועל ידי חטא העגל חזרה אותה הזוהמא ונתערבה

העבודה הזאת לכם

ה

ששם התגלה מלכותו וכבודו ללא הסתר פנים, ומשם אורה יוצאת לעולם (ויק"ר לא ז) להאיר את כל המקומות השפלים.

ולג' אלו ענין אחד להם, שלכולם גם דמות ומראה חיצוני הנראה כפשוט וגשמי ויכולים לטעות שזה מהותם, הן ב'עולם' – שבית המקדש היה נראה בנין נאה ויפה בצורתו, וכאומרם ז"ל (סוכה נא:) מי שלא ראה בנין הורדוס לא ראה בנין נאה מימיו, ולא כהיכל ה' אדמת קודש. והן ב'שנה' – בשבת, שנדמה בראיה ראשונה כיום מנוחה ששובתים ממלאכה, ואין משגיחים בו שהוא יומא דנשמתיין ולא יומא דגופא (זוהר הקדוש ח"ב רה.). והן ב'נפש' – שהאדם סבור שהוא גשמי ונמשך אחר רע, ואינו יודע שבתוכו חלק אלוה ממעל. ולכן אכן, לאותם השקועים בהבלי העולם, קשה להבין מה יש בדברים אלו שהם קדושים, כי עיניהם להם לראות רק את הקליפה הסובבת את הדבר סביב ותו לא, ואילו רקהיו מורידים מעצמם את הקליפה על ידי מלחמה עם יצרם, או אז היה נגלה להם האור הפנימי שזורח תמיד ללא הפסק וקלקול מראשית הבריאה ועד עתה בנשמת איש ישראל ובימים המקודשים ובמקום המקדש.

'כי אני ה' שוכן בתוך בני ישראל', נקודת האלוקות המאירה בשורשי עולם שנה ונפש

הרי לנו, כי העולם בפנימיותו הוא כולו רוחני, אלא שהוא מכוסה וקשה להגיע אליו מחמת החטא, וכמשל האגוז שהכל יודעים שיש בתוכו פרי למאכל, אלא שכדי להגיע אליו צריכים עבודה ויגיעה לפצח קליפתו ולהישאר עם הפרי. שכמו כן הדרך להגיע לפרי שהיא פנימיות העולם, היא על ידי ברור הקליפות והחיצונים שהתערבו בעולם מפאת החטא הקדמון, שישאר לבסוף רק פרי מנוקה מכל קליפה סביב.

ונוסיף ונאמר עוד בהרחבה, שכשם שביארנו שבתוך כל איש ישראל הניח הקב"ה נשמה קדושה ששם מאיר אור ה' תמיד, ועלינו רק להסיר הקליפה ולהגיע לשם, כן הניח ה' מקום של הארת ה' רוחנית שאינה נכבית גם בשנה ובעולם שיכולים לשאוב משם כוחות, ב'שנה' - שבתוך ימי החול הניח לנו שבתות למנוחה ומועדים לשמחה שבהם מאיר אורו בתקיפות כמו שהיה באור שבעת ימי בראשית, כדי שבאמצעותם יוכלו להאיר את ימי האפילה של ימות החול. וכן עשה ב'עולם', שהניח בתוך העולם הגשמי את מקום המקדש

בתוכם כבתחילה וכו', וימשך הענין כן עד עת קץ הימין בלע המות לנצח (ישעיה כה ח), וגם עוד יתרון שיתבער אז הרע מן העולם ממציאותו כמו שכתוב (זכריה יג ב) 'ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ'.

כלפי שמיא, שאילו היה הספר 'ראשית חכמה' ברחובות העיר והיצר הרע מונח בארון הספרים, הרי שאכן היה ניתן לתבוע מאיתנו שלא להיכשל לעולם בחטא, אך עכשיו שהיצר הרע מטייל ברחובות ואילו ה'ראשית חכמה' מסודר על מקומו בבית המדרש, מה יעשה הבן ולא יחטא כשהמלחמה קשה מאד. אבל מכל מקום אין אנו בני חורין להיבטל ממנה, וכסדר חייבים לשנן ולדעת, שבכל דבר אף מה שטמא טמא יקרא יש בו שם ה' וחיות אלוהית פנימית, ואף הס"מ עצמו יש בו שם שמים שכן שמו האמיתי הוא סמא"ל ומשם חיותו (של"ה הקדוש פרשת תצוה פרק נר מצוה אות יז, פנים יפות פרשת חקת ועוד), אך כדי להשיג זאת חייבים להילחם מלחמת חורמה לפצח את הקליפות המכסים סביב, על ידי ידיעה שגם בנו יש אור ה' כמותו והרבה יותר ממנו, ובכח מסירת התענוג הגשמי לה', זוכים לעבוד את ה' מתוך תענוג 'להתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך' (תהלים לו ד).

והוא דמיתאמרא משמו של הרה"ק מאפטא זי"ע (ראה את דבר המעשה בספר אדמורי" בעלו ח"ג עמ' קפט), שבבית המקדש עצמו היה דרגות רבות, שהיו זמנים שכל מי שנכנס ובא לשעריו ראה 'מקדש ה' כוננו ידיך' - מקדש של מעלה שירד ושכן על המקדש של מטה, ונתלהב לבו לעבודת ה', ומנגד כשלא היו ישראל ראויים, היה הבית הגדול והקדוש מכוסה בקליפה ונדמה בעיני הבאים כבית ששוחטים שם בהמות, כי אף שהיו רואים את הבית עומד על תילו היה זה רק בחיצוניותו, לפי שנשמותיהם של ישראל גם כן לא האירו בפנימיותם, ורק אנשי מעלה שדביקות פנימיותם זרחה אז זכו לראות גם את אור בית ה' שאינו פוסק. וכן הוא הדבר בענין קדושת שבתות וימים טובים, שאף על פי שימים אלו הם מתנת ה' לנו וקדושים בעצמיותם, כדי להגיע לאורם מוכרחים לבקוע את הקליפה הסובבת – הבלי העולם הזה, ורק אז יכולים להרגיש ש'ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג'.

'משכו וקחו', עשיית קרבן פסח - שבירת הקליפה במסירות נפש כדי לקבל מאור ה' בפסח

בנאמר לעיל, במתן תורה זכו ישראל להגיע לשלימות ההבנה והנגיעה בפנימיות האלוקית, ולכן כשם שבכל פעם כדי למצוא את הארת הקדושה יש להסיר את הקליפה

'מלחמה לה' מדור דור', המלחמה התמידית להסיר את הקליפות

מלחמה זו היא מדור דור, שקשה עד מאד תמיד שלא להביט על הקליפה העוטפת את העולם הזה בצורתם הגשמית ולא להימשך אחריהם, וכפי שהגיד הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע בסגוריה

העבודה הזאת לכם

ז

את עצמו כאילו הוא בעצמו יצא עתה משעבוד מצרים - כדברי הרמב"ם (הל' חמץ ומצה פ"ז ה"ו), כי כל מהלך יציאת מצרים תוזר ונשנה עתה מחדש, ולכן כמו שאז כדי לזכות להארת הפסח נצטוו ישראל 'משכו וקחו לכם צאן ושחטו הפסח', וכדרשת חז"ל (מכילתא פרשת בא מס' דפסחא יא) בכפל התיבות 'משכו וקחו לכם צאן למשפחותיכם ושחטו הפסח' (שמות יב כא), 'משכו' - ידיכם מעבודה זרה, ורק על ידי זה 'וקחו לכם' - צאן של מצוה. וכשם שבזמן שבית המקדש היה קיים, זכו ישראל בכח מסירותם - לעלות לרגל, לאכול מן הזבחים ומן הפסחים עד שפקע איגרא מקול ההלל שנאמר בירושלים (פסחים פה:): - הרומז לכך שלא היה דבר מפריד בין האלוקות לעילא לאלוקות בארץ, כך בכל שנה ושנה, הדרך לקבל מאור ה' המאיר בלילה הזה כאור יום (וזהו הקדוש ח"ב לח:), הוא על ידי הסרת הקליפה במלחמת היצר, שאז רואים ויודעים

המבדלת, כן אז הוצרכו ישראל לעשות כן וקיימו זאת בהקרבת קרבן פסח במסירות נפש ושחטו את אלילי מצרים, וכמו שאמרו חז"ל (טור אר"ח ס' תל מסדר עולם) 'פסח מצרים מקחו בעשור וכו', ופסח שיצאו ישראל ממצרים היה ביום ה' וכו', ונמצא ש' בחודש היה שבת, ולקחו להם כל אחד שה לפסחו וקשר אותו בכרעי מטתו, ושאלום המצריים למה זה לכם. והשיבו, לשחטו לשם פסח במצות ה' עלינו. והיו שינייהם קהות על ששוחטין את אלהיהן, שבשעה זו קודם התגלות אור ה', ציוום ה' שימסרו נפש וישחטו את העבודה זרה של מצרים, כי רק על ידי כך תוכל הקדושה להתגלות בעת ש'עבר ה' לנגוף את מצרים' ומכך יזכו בסופו של דבר לקבל את התורה ולשוב לנקודת האלוהות הראשונה.

ודבר זה לא היה לשעתו אלא לדורות בכל חג פסח מחדש, שבכל דור ודור חייב אדם להראות

1. כמובא ב'דרך ה' לרמח"ל (חלק ד פרק ז): 'סדר שסדרה החכמה העליונה, שכל תיקון שנתקן ואור גדול שהאיר בזמן מהזמנים, בשוב תקופת הזמן ההוא, יאיר אור מעין האור הראשון, ותחודש תולדת התיקון ההוא במי שקבלו. והנה על פי זה נצטוינו בחג בכל הענינים שנצטוינו לזכר יציאת מצרים, כי בהיות התיקון ההוא תיקון גדול מאד שנתקנו בו, הוקבע שבשוב תקופת הזמן ההוא יאיר עלינו אור מעין האור שהאיר אז, ותחודש בנו תולדת אותו התיקון, ועל כן נתחייב באותם הענינים כולם'.

2. ראה להרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע ב'מחשבת חרוץ' (אות ט): 'פקע איגרא, פירוש, שבוקע ועולה עד לרקיע, והוא כאילו נפקע הגג המפסיק וחוצץ בינו לרקיע השמים'.

מילי דמלכא

שכל המפריעים לא היו כי אם אחיזת עינים ושקר להסתיר את האמת הפנימית, וכמשלו הידוע של ה'בעל שם טוב הקדוש' זי"ע על המלך שהסתיר עצמו במחיצה לפנים מחיצה ולפיכך סברו שאי אפשר לגשת אליו, ורק בנו שמסר נפשו ועבר אותם,

גילה בבואו אל המלך שלא היו שם כלל מחיצות והסתרות והכל היה דמיון ומראה עינים".

ומצפים אנו בכל יום שיגאלנו ה' אחרית כראשית בשוב ה' את שיבת ציון, שאז יודע לעין כל

ח. וזה לשונו של ה'דגל מחנה אפרים' (הפטרה לפרשת כי תבוא) המביאו: 'למלך שעשה מחיצות רבות באחיזת עיניים זו לפנים מזו, וגם סיבוב מן כותל וכותל נהרות וגם חיילות רבים מבוהלים, וגם דובים ואריות ושאר חיות מבוהלים בכדי שיראו מגשת אליו ולא כל הרוצה ליטול את השם יבוא ויטול. והמלך הוא נורא ומלכותו בכל משלה ואור פני המלך מאיר בכל העולמות וכבודו מלא את הארץ, רק הכתלים והסובבים הם המסתירים את פני המלך והוא באחיזת עיניים, וכרוזים יוצאים כל מי שיבוא אל המלך, יתן לו המלך עושר וכבוד ויהיה שר אצלו עומד בהיכלו, ומי הוא שאינו רוצה בזה, רק כשבא לחומה ראשונה ורואה כמה ארכה וגבהה ושאר דברים המבהילים לבבות בני אדם, נסוג לבבו אחור. ויש מהם שהולך כמה חומות זו לפנים מזו ושם יש שרים נכבדים ממונים מאת המלך מפזרים ממון רב לבוא לפנים מן החומות, ולפעמים אחרי רואו שיש לו כל הון יקר וכבר מצא ידו ואוצרות ממון, נסוג אחור אף על פי שראה כבר שהלך כמה חומות ונהרות ואין שם פגע רע ואין מים ואין חומה, מכל מקום אחר אשר כל חומה וחומה גבוהה ורחבה מראשונה ואיומה כדי להבהיל יותר שלא יקרב מי שירצה אל המלך. אבל לבן המלך אשר מעיו המו אל אביו, וגם רחמי אב על הבן לקרב אותו לאור פניו אשר באור פני מלך חיים נצחיים תמיד, ומאור פני המלך מי שזוכה לראותו אזי זיו פניו מבהיקים ומאירים בכל העולם, וממנו יגורו כל יושבי תבל ושוכני ארץ כמו בפני המלך בעצמו, ורשות בידו להמית ולהחיות לאסור מלכיהם בזיקים ולפתוח ולהוציא אסורים חפשי בכח אור פני המלך, ובוודאי בן המלך כח האב בבנו בחכמה, וכשבא לחומות ולנהרות וחיילות ודובים וכל המבהילים ומסתירים את פני המלך, תמה עצמו למאוד, מה זה מלך רחמן כמותך, כרחם אב על בנים תסתיר עצמך בהסתרות כאלו, ואני אנה אני בא. וצועק אלי אלי למה עזבתני, ובכח לבבו הבוער והנשבר לבוא אל אביו, מוסר עצמו ודוחק עצמו בכח לדלג על החומות ונהרות, ומפזר כל הונו לחיילות הסובבים שמה. ובראות אביו געגועיו ומסירות נפשו ושוועתו עלתה באזני אביו המלך, והסיר האחיזות עינים הללו וירא אין שום חומה ולא שום מסך מבדיל, רק ארץ מישור וגונת ופרדסים והיכלי עונג ומשרתי המלך עומדים בלבושי יקר וכל מיני מזמרים עומדים, והמלך יושב על כסא מלכותו והארץ האירה מכבודו. וירא ויפול על פניו ויאמר: אהה אדוני המלך אבי ומלכי, מה זאת ומה זה אשר

עתה, שזיככו וביררו בשכלם שוב ושוב בכל הלך ימי חייהם, שכל קושי הוא רק קליפה חיצונית, ולכן ביטלו עצמם מכל וכל לפנימיות ה', עד שזכו שהתבקעה הקליפה ונדבקו בפנימיות הפרי שבתוכה.

עיקר העבודה במידה זו היתה של דוד המלך - דלית ליה מגרמיה כלום (זוהר הקדוש ח"א קסח:), שהוא יותר מכל מצא בכל דבר אם טוב ואם רע את נקודת ה' ולא דרש כלל את טובת עצמו וכמו שאמר 'לא לנו ה' לא לנו כי לשמך תן כבוד' (תהלים קטו א), 'צרה ויגון אמצא - ובשם ה' אקרא' (שם קטז ג-ד), 'כוס ישועות אשא - ובשם ה' אקרא' (שם פסוק יג), והחזיק את עצמו כ'עבדך בן אמתך' (שם פסוק טז) שאינו

ש'היינו כחולמים' בכל שנות הגלות ודימינו שאין אלהים בארץ חלילה, כפי שחשבו ישראל בשנות גלותם במצרים, אך כמו שאז עבר ה' בארץ מצרים וזכו ישראל לבסוף להכיר את בוראם, כן גם אז יראו הכל, שהעולם הזה משך לרע עד שהיה נדמה שאין נקודת אלוהות בארץ, אבל באמת מעולם לא זזה השכינה מאיתנו ויכלו להשיג אלוקותו ית' כפי עבודת האדם להסיר ממנו כל מחיצה וקליפה מפרדת.

'אנה ה' כי אני עבדך', עבודת דוד המלך להסיר הקליפה על ידי ביטול אל ה'

וזהו הדרך שבה הילכו כל רועי ישראל לדורותם מאז ועד

הסתרת פניך ממני, הסתרת פניך הייתי נבהל מחיילותיך ומחומותיך ושאר דברים המבהילים אותי וכמעט אשר אבדת.

ויאמר המלך: קום בני חביבי, ויושט לו את שרביט הזהב אשר בידו, ויחזקהו וילבישהו הודו ואורו ולבושו וכתרו נתן בראשו, ויאמר לו: לא למענך ועליך עשיתי את כל זאת, רק למען נסותך ולדעת את אשר בלבבך יראתך ואהבתך אלי, ועתה בני אהובי עבור בכל העולם והנה מהודי נתתי עליך ואורי על פניך מאירים ולבושי תלביש וכתר יתן בראשך, למען דעת כל עמי הארץ כי בני אתה, והסתרות והפחדים הכל אשר ראית, המה שלא יקרבו אלי שונאיך אשר אינם רוצים בטובתך, והמגדילים עליך והמלשינים עליך, ואינם רוצים במלכותך, והמה רוצים לירש את מלכותך כי יודעים הם כל זמן שאתה חי מלכותם לא יכון בידם, לכן אם יבואו לפני ילשינו עליך במעשים הכעורים אשר הלכת עמהם ואחרי עצתם בבית המשתה, וכמעט היית בכל רע לולא שמעתי עד כה לעצתם הרעה להדיחך ממני והם ישלטו במלכותי. ועתה בני אל תירא ואל תיחת, כי אורך אורי ומלכותי בכל משלה, לך היא ולך ישתחוו כולם אחרי שובך אלי ואחרי ראותי געגועיך אלו, והם לא יבואו לפני לראות את אור פני, כי לא יוכלו מפני גודל המחיצות והסיבובים והפחדים המבהילים, וכטוב בעיניך תעשה מהם כל גוי וממלכה אשר לא יעבדוך וצרת עד רדתה, והנמשל מובן.

שאותם הארבעה בנים שדיברה תורה כנגדם, רומזים לג' האבות ולדוד המלך הרמוז בבן האחרון - שאינו יודע לשאול, כי זו היתה דרגתו ומעלתו הגדולה, שלא ביקש מאומה כי אם להיות כגמול עלי אמו, וביטל עצמו לגמרי לפני ה' כתולעת ולא איש (תהלים כב ז). בזאת עולה גם יפה מה שאמר הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב זי"ע, שהבן שאינו יודע לשאול שבארבעה בנים, הוא הטוב מכולם, ובלשונו: 'אויף מייך ווארט, ווי דער שאינו יודע לשאל' מאכט בעסער ווי זיי אלע', כי הרואה כל קושי ומבין שהדרך להתגבר עליה היא על ידי הבנה והתבטלות לפנימיות שבה כפי שעשה דוד, הריהו מהלך בדרך הטובה ביותר.

יודע כלל צד חירות והוא משועבד לאדון אמו^ט, ובכך ביטל את כל המיצרים וגילה את הפנימיות שבכל דבר, ולכן מידתו 'מלכות' (וזהו הקדוש ח"ג מה:), שבירר את 'מלכות' ה' בכל מקום ומצב.

זה גם הטעם שנשבע ה' לדוד שלא יכבה נרו לעולם ועד - ומשיח צדקנו יהיה מזרעו, כי עבודתו של מלך המשיח היא, להאיר בכל דבר את אור ה' הפנימי, עד שכל הברואים יבואו להשתחוות לפני ה' בהר הקודש בירושלים, וזאת היתה עבודתו של דוד שלא היה כמותו בכל הדורות שהאיר את הפנימיות מרוב ביטול אל ה'.

אבן, הרה"ק מזידיטשוב זי"ע, ב'עטרת צבי' (ח"א צו.) מגלה,

ט. על פי 'עץ הדעת טוב' למוהר"ו שם: 'העבד מקנת כסף כשהוא גדול יש לו חדא לטיבותא, כי משתעבדין בו בעבודת פרח ואינם מרחמין עליו. וחדא לריעותא, כי יקרה לפעמים שיברח מתחת ידי האדון. והעבד יליד בית הוא להפך, כי יש בו חדא לטיבותא שאינו בורח. וחדא לריעותא כי אינן משתעבדין בו כל כך בעבודת פרח, יען נתגדל עמהם ואינו משמש את אדונו היטב. ואמנם [אמר דוד המלך] 'אני עבדך' בשתי הבחינות הטובות, כי הנה אני נקרא 'עבדך' מקנת כסף שעובד בכל יכולתו. וגם אני דומה אל יליד בית, וזהו אומר 'בן אמתך', כי אינני בורח מתחת ידך ותמיד אני תחת ממשלתך, ולכן אינני צריך למוסרות ושלשלאות שנותנין בצואר העבד שלא יברח, האמנם 'פתחת למוסרי', וזו ראייה שאני יליד בית - 'בן אמתך', וגם ראייה אל היותי נקרא בשם 'עבדך' - מקנת כסף שעובד בכל כוחו, כי הנה 'לך אזבח זבח תודה' עד שאבוא לידי מדה זו, כי יקראוני כל העולם עבד השי"ת, וזהו שכתוב 'ובשם ה' אקרא'.

י. ביסוד זה הוארך רבות בשיעורי ההקדמה לספרי חסידות, שם ביארנו כי עיקר הארת מרן ה'בעל שם טוב הקדוש' זי"ע היתה, שהדרך להתקרב לפני ה' אינה יכולה לעבור דרך השכל המוגבל והאנושי, כי הקב"ה הוא למעלה מן השכל ולית

אם משיח לא יבוא עד אז, הרי שהיא תתקיים במקום פלוני. כי מדרך המאמין באמונה שלימה בדבר, שהוא מתבטל מכל וכל ובטוח שיתקיים עד שאינו מסדר לעצמו דברים אחרים שמא הדבר לא יהיה.

ואף שאיננו טועים לחשוב שאנו בדרגתו הגדולה של האי קדוש שיש עלינו תביעה לעזוב את כל החשבונות שלנו ולהמתין רק לביאת משיח ובוודאי שאין דרגתנו כן בכל ימות השנה, אך עצם המציאות שאנו חיים כאילו חג הפסח הוא מועד מגלגל הזמנים ואיננו מאמינים בשינויים הגדולים החלים על כל אחד ויחיד בו, ולכל הפחות בלילה זה שאור ה' נשפע עלינו אנו מתאמצים ורוצים להיות כך, זה עצמו מתרץ מדוע איננו מקבלים את ברכת ה' תמיד ובזמנים הטובים בייחוד כמידה טובה אשר ברכך ה' אלהיך, שהיא ללא גבול ומידה.

'שבעת ימים מצות תאכלו', אכילת המצה וביעור החמץ הדרך לשוב למעלת אדם הראשון קודם החטא על אף שעבודתנו זו לשבור את הקליפה ולהגיע לפרי היא תמידית ללא קשר לשינוי העיתים

הטעם שאיננו זוכים לקבל את השפע היורד בזמנים הטובים

לבשתרצה, זהו הטעם האמיתי שאיננו זוכים לקבל ולחוש את כל הארות הפסח כפי שה' נותן בעין יפה, כי חסרה אצלנו האמונה והידיעה שבלי לזה מתגלה אור דלעתיד שבו כל הגשמיות תתבטל, ויכולים לזכות ל'יודעתם כי אני ה'' (שמות ו ז), ואיננו מתבטלים כאבותינו דור יוצאי מצרים שכיתתו עצמם במסירות נפש והתבטלו לה' בשלימות כמאמר הכתוב (ירמיה ב ב) 'לכתך אחרי במדבר בארץ לא זורעה'.

והא לך ראייה שאיננו עומדים בדרגת האמונה בהארת הזמן ומתבטלים לזה, שכל אדם הנשאל איה הוא נמצא בפסח ומה סדר יומו לאחריו, הוא איננו נותן כלל את דעתו לחשוב שהוא עומד להיגאל בלילה הזה ולעלות לירושלים, עד שאיננו יכול לכלכל כלל את צעדיו של אחר החג, אלא דעתו שמה שהיה הוא שיהיה, שלא כמו המסופר אודות הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדישטוב זי"ע, שמפאת שלבו בער כאשר עד לב השמים ולא רצה כלום כי אם לזכות לראות את משיח, היה מעשה שכתב בהזמנת נישואי צאצאו שהחטונה תתקיים אם ירצה ה' בירושלים עיר הקודש, ורק

מחשבה תפיסה ביה כלל (תיקו"ז הקדמה יז), ורק מי שמבטל את כל מהותו ורצונותיו למען שמו ית' באהבה, הוא אשר זוכה להשגה בגדלות הבורא, שזה עיקר סיבת בריאת העולם ויצירתו.

לאור שמ"ג שיזרח לעתיד לבוא" כי בכח אכילת לחם עני – מצה, זוכים להכניס בתוכנו את האור דלעתיד שאז יתבטלו כל הקליפות, וימלא כבוד ה' את כל הארץ.

בדרך זו יבואר פנימיות הענין שציוו חכמינו לבדוק ולהוציא את החמץ מהחורים והסדקים בטורח גדול, ולא נחה דעתם לומר שיהיה די לבטלו ולהפקירו בלבד ככל דבר איסור שדי בביטול בעלמא - וכפי שכבר עמדו על כך רבותינו בעלי התוס' (פסחים ב. ד"ה אור לארבעה עשר). כי הבדיקה בחורים ובסדקים מלמדת על הטהרה הגדולה שצריך לנקות את המקום מכל וכל, כדי להתקשר יחד עם השי"ת בלילי פסחים, כאשר זו המכבדת עצמה ומנקה בחורים ובסדקים כדי שבעלה יבוא ויהיה עמה ביחודא שלים בנעימות ועריכות².

והחלפת הזמנים, בימי הפסח שנצטוונו על כל יראה ובל ימצא, וש'שבעת ימים מצות תאכלו' (שמות יב טו), יש כח בידנו להתעלות על קושי הקליפה ולהגיע ישר לפרי, היינו, לקבל מהאור שקדם לחטא עץ הדעת כעין דרגתו של אדם הראשון ביצירתו, כמו שכתבו המקובלים (מגלה עמוקות פרשת ואתחנן אופן רכט, ברית כהונת עולם מאמר מצות משוחים בשמן פרק טו) שמספר 'חמץ שאר' עולה בגימטריא עץ הדעת, לומר שכששני אלו הרומזים על היצר הרע מרוחקים מאיתנו, מתקנים את חטאו של אדם הראשון שאכל חטה (ברכות מ:), ובייחוד בעת אכילת המצה שיש בה רק קמח ומים והיא אינה מגיעה לידי חימוץ והתנשאות, היפך מרצונו של אדם הראשון להתגאות ולהיות כאלהים יודעי טוב ורע. ולכן מנין לחם עני - מצה' הוא שמ"ג, הרומז

יא. כמו שתרגם יונתן את הכתוב (ישעיה ל כו) 'והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים' - 'יְהִי גִיהוֹר סִיְהָא כְּגִיהוֹר שְׁמִשָּׁא וְגִיהוֹר שְׁמִשָּׁא יְהִי עֲתִיד לְאַנְהָרָא עַל חַד תְּלַת מָאָה אַרְבַּעִין וּתְלַתָּא כְּגִיהוֹר שְׁבַעֲת יוֹמִיא',

יב. וכבר כתב ה'עבודת ישראל' (לשבת הגדול): 'בגמרא (פסחים ב.), אור לארבעה עשר בודקין את החמץ. כבר פירשתי, שהחמץ הוא היצר הרע וכו', ולכן צריך לבער החמץ בערב פסח ולעשות הכנה שיוכל להשרות עליו הקדושה הגדולה שמתגלה בליל פסח. שפסח הוא מלשון פסוח ודלוג (רש"י שמות יב כג ד"ה ופסח), כי בכל מועד הקדושה אינה באה לאדם בפעם אחת, רק צריך להמשיך עליו הקדושה בתפילות ערבית ושחרית ומנחה, אבל בפסח בא הקדושה לאדם בפעם אחת כלשון פסח כנ"ל. ולכן צריך הכנה כי אף על פי שבא אור הבהיר, אף על פי כן צריך כל אדם לטהר עצמו כדי שיוכל לקבל אור הבהיר, למשל שהחמה אף על פי שהיא זורחת ביותר, אף על פי כן צריכין החלונות להיות פתוחים, שאם

העבודה הזאת לכם

יג

ליקוטים) משמו של הרבי ר' בונם מפרשיסחא זצוקללה"ה ששיבח את ההרחקות שנוהגים ישראל באיסור חמץ ואמר ש'בל החומרות שישראל מחמירים ונוהגים בפסח הם תכשיטין לקדושה'^ג, כי אחר שהחמץ רמז יש בו ליצר הרע וקליפותיו, לכן ככל שמרבים לשרש אחריו ולהוציאו מרשותנו יכולים לזכות לקבל יותר מאור המצה והקדושה, ואדרבה ככל שביעור החמץ עולה בקושי גדול והאדם מזיז עבוד זה, אזי זכות זו עומדת לימינו להושיעו מן המשחיתים

בכך נבין מעט את לשונם של ספרי הקודש ובייחוד של רבותינו מאורי החסידות שהרבו לדבר על החמץ במיאוס ועשו הרחקות גדולות עד מאד במנהגים וחומרות להתרחק מכל חשש חמץ עד קצה היכולת, וכמו שאמר הרה"ק רבי פינחס מקאריץ זי"ע (אמרי פינחס שער ד אותיות רסו - רסח), ש'דאוי להחמיר בפסח בכל החומרות'. ועוד שם 'מעט שישראל נוהרים ממהו חמץ בפסח, ואוכלים מצה שמורה, היתה להם ישועה בדבר גדול'. וכן מה שכתבו (מי השילוח חלק א

יהיו סתומים לא תוכל החמה לזרוח להבית. ובכל מועד צריך להמשיך עליו הקדושה בתפילות כמאמר הכתוב (ויקרא כג ד) 'אשר תקראו אותם במועדם מקראי קודש', שצריך לקרות הקדושה, אבל בפסח היה צריך אור הבהיר לבוא בפעם אחת 'כי בחפזון יצאת ממצרים' (דברים טז ג), חפזן אותיות ח"פ ז"ן, כלומר כי בכל מועד בא הקדושה מהקב"ה כדרך זכר ונקבה הוא חתן וכלה, כל מה שהכלה מקשטת עצמה הם הכנסת ישראל, כך החתן זה הקדוש ברוך הוא מקרב את עצמו יותר אליה, אבל בפסח מחמת שישראל היו צריכים לצאת ממצרים כי אילו היו שם עוד רגע אחד לא היו יכולים לצאת משם. ולזה היה צריך להיות הגאולה בחפזון, רצה לומר ח"פ ז"ן, שמחפה מידי זכר לנקבה רק האור הבהיר באה פסוח ודלוג, אבל בודאי אף על פי כן צריך כל אדם לעשות לו הכנה כמשל זריחת השמש אל החלונות כנ"ל.

יג. המשך דבריו שם וטעמו: והרמז לזה [שהחומרות הם כתכשיט לצוואר] 'צוואריך בחרוזים' (שיר השירים א י). היינו, כי כל אברי האדם והגוף אינו מקבל שום תכשיט שלא יהיה שום שייכות לדבר הלז המקום, או על דרך מלבוש או לכסות וכיוצא, אבל הצוואר מיוחד לקבל תכשיט אף מדבר שאין לו שייכות, דהיינו, שנוטלין דבר יקר כגון מרגליות ואבנים טובות וזהב, אף שאינם לכסות ולא לקור ולא לחום רק תולין בצוואר לתכשיט. והוא העניין שהחמירו בפסח, מחמת שהצוואר הוא הכלי לקבל האכילות, ובעסק אכילות שייך כל החומרות שאדם מחמיר, אף שאין בעצם כל כך מקום להחומרות, ומה גם שחג הפסח הוא בירור באכילות, לכן כל החומרות שהחמירו בזה אף שנראים רחוקים ממצוה הזאת הם תכשיטים לקדושה'.

מילי דמלכא

חג' (ישעיה ל כט), ובסוד דברי רבותינו (ר"ה יא:): בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל, שכשם שגאולת מצרים היתה על ידי ביטול לה' ושבירת הקליפות במסירות נפש, ומתוקף המלחמות האיר ה' ובא אליהם באור גדול, כן גם יהיה בעת הגאולה העתידה שתבוא מצד הגבורות (פרי עץ חיים שער חג המצות פרק ז), היינו, שירא ה' וישקיף כיצד אנחנו עמו וצאן מרעיתו מקדשים מלחמה נגד הקליפות למענו ית' בכל שנות גלותנו, ומתוך זה יושיענו אחרית כראשית.

'עבדו את ה' בשמחה', לשמוח בעבודתנו לעמוד לשרת את מלך מלכי המלכים

אך כשם ש'מלך' צריך ואוהב שחייליו בריאים וחזקים ושמחים, כן עלינו להשלים שליחותנו ולקיים 'ועבדת את העבודה הזאת בחודש הזה' (שמות יג ה) בשמחה וברננה, מתוך הודאה על שאנו מלגיונו של מלך, ולא מתוך עצלות ורפיון כבן הרשע השואל 'מה העבודה הזאת לכם' (שם יב כ), וחושב שקרבת ה' הם עבודה לרעתנו, וכבר נודע

הנקראים נגעי בני אדם, ויש בזה תיקון לחטא החמור' המונע ומפריע מלהתקשר להשי"ת, ואז בלילי פסחים כשהשי"ת נכנס ובא לבית כל אחד, יש להארת הקדושה מקום של כבוד לשכון שם. וכשהשי"ת עובר ורואה את הדם על המשקוף ושתי המזוזות, דם המלחמה עם הקליפה שקדמה להארת גילוי שכינה, מיד מתקיים מה שאומרים במאמר הזוהר הקדוש (ח"ב מ:): קודם מגיד ש'כניש קודשא בריך הוא לכל פמלייא דיליה ואמר לון, זילו ושמעו ספורא דשבחא דילי, דקא משתעו בני וחדאן בפורקני', שהקב"ה לוקח את שבחו העולה מפי ישראל, ומספר למלאכיו כיצד זנחו את אלילי מצרים ונדבקו בו והם מודים ומשבחים לו על זאת.

'השיר יהיה לכם כליל התקדש חג', הגאולה העתידה תבוא גם כן בכח מסירות נפש להסיר הקליפה מחלך זה על עבודתנו לקבל את הארת הלילה למען נוכל להתחזק בעבודתנו עד הגאולה השלימה, נכלל בדברי הנביא שהשיר בגאולה העתידה יהיה 'כליל התקדש

יד. כמו שכתב ב'קב הישר' (פרק צ:): 'ויש קבלה בידי, כל טורח שאדם מטריח את עצמו לכבוד יום טוב של פסח והוא עייף ויגע בהטורח, אזי בעסק זה הוא הורג כל המזיקים הנקראים נגעי בני אדם. והעוסק בטרדת המצוה של ימי הפסח, הוא מתקן התיקון של הוצאת שכבת זרע לבטלה. והלב יודע מרת נפשו, שכמעט אחד מאתנו לא ניצול מחטא זה. על כן מוטל על כל אחד ואחד מישראל לתקן מאי דאפשר'.

העבודה הזאת לכם

טו

בעצבון, אומר לו ה' 'לא אותי קראת יעקב' – אין עבודתך העבודה המבוקשת כלפי שמיא, והראיה כי יגעת בי, ועבודת ה' מביאה את האדם לשמחה ואהבה, 'וקרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך לעשותה' (דברים ל יד).

וחיזוק גדול נוכל ליקח לעבודתנו בימים אלו, מדברי ה'שפת אמת' (פרשת פרה שנת תרמ"א) המלמדנו דעת, שימים אלו של פרוס הפסח מאירים ונותנים עוז ותעצומות להתגבר בעבודת ה' בסור מרע ועשה טוב, לפי שנחקק בהם עבודת אבותינו שעסקו בימים אלו בטהרת פרה והכנה לעליה לרגל, ובלשונו: 'זמן זה מסייע לטהרה, על ידי שבזמן המקדש היו כל בני ישראל עסוקין בטהרה בימים אלו לטהר עצמן לקרבן פסח, לכן הזמן מבקש תפקידו ומסייע לטהרת הלב גם עתה, ויהיו נא דבריו אלו לעזר להגיע לליל הסדר בכלים נאותים לקבל משוב ה', אמן.

בשערים משלו ונמשלו של המגיד מדובנא זי"ע (אהל יעקב פרשת נצבים) שהפליג בשבחם הרה"ק מקאצק זי"ע (שיח שרפי קודש בערכו אות נה) על הנאמר בנביא (ישעיה מג כב) 'ולא אותי קראת יעקב כי יגעת בי ישראל', לאיש שביקש ממשרתו שיביא לו את חבילתו מבית הדואר [post office], לאחר זמן שב המשרת עייף ויגע מכובד המשא, ואמר לאדונו שחזר מלהשלים את מבוקשו ממנו, וחבילתו מונחת על פתח הבית. אמר לו האדון: חבילה זו אינה שלי, צא והבא לי את שלי. תמה העבד ושאל: וכי מנין זאת לאדוני, והרי החבילה עדיין מונחת למטה ועדיין לא ראיתיה. נענה האדון ואמר: החבילה שלי קטנה היא אך שוות ערך ואין שום טורח לשאתה, אם הינך נראה כפי שהינך נראה, בוודאי אין זה חבילת האוצר שלי. ונמשלו ברור, עבודת ה' היא אוצר המלך שמביאה שמחה והתרוממות לעוסקים בה, ומי שהעבודה בעיניו כעבודת משא קשה ומתייגע בה

טו. ב'פרי צדיק' (פרשת בשלה אות יג): 'וכמו ששמעתי בשם רבינו הקדוש מפרשיסחא זצללה"ה על פסוק (ישעיה מג, כב) 'ולא אותי קראת יעקב כי יגעת בי ישראל', דמי שאומר שמתייגע מדברי תורה, אין עבודתו באמת דכתיב (דברים ל, יד) 'כי קרוב אליך הדבר מאד'.

ברכת מזל טוב

מעומק הלב פנימה הננו בזה לברך את כבוד ידידינו היקר שביקרים, איש האשכולות מאד נעלה הבחור המופלג בכל חדרי תורה ומאיר ומעמיק באורה כחשיבה כאורה ירא אלוקים כמשמעו וכמדרשו, השלם בכל מיני שלימות, מעוטף בכל המעלות לבו לב זהב ובעל מידות תרומיות ומוחזקות לעילא מן כל ברכתא ושירתא,

דבוק בכל נימי נפשו באוד תורתו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א,
הוא הגבר המאיר לפנינו משנתו של מלכינו מרן שליט"א
באספקלריה המאירה שחנן אותנו ה'

הבה"ה שמעון הכהן דפאפורט נ"ו

עורך ראשי של גליוני 'תמצית דברות קודש'

כאשר קלוטה כמי שהונחה אצלו דברותיו העמוקים והנשגבים
של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בבהירות נפלאה,
והמסודר במסידת נאמנה בלב ובנפש להו"ל לאוד עולם
באומנתו הנפלאה לסדר הדברים ברב חכמה ותבונה

לרגל אידוסיו בשעטזמ"צ

עב"ג בת הרה"ה ר' אשר פדענקל שליט"א
מנהל דוחני ת"ת תפארת בניס מונקאטש

והיו רצון מלפני אבינו שבשמים שזכות עבודתו בקודש בהפצת הני דברות קודש מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א במדה כה גדושה ומסירות נפלאה יעמוד לו לבנות בית נאמן בישראל ולהתברך בכל מילי דמיטב, ויזכה להמשיך בעבודתו בקודש לאורך ימים ושנים מתוך בריאות גופא ונחורא מעליא, ויזכה לרוות רב נחת דקדושה מתוך שמהה והרחבת הדעת, ועושר ואושר, ואך טוב וחסד יהיה מנת חלקו כל ימי חייו

המברכים מעומק הלב פנימה,

מכון שפ"ה ברורה